

Patvirtinta:
VDA Senato posėdyje
2017-11-22 Nr. S-2017-5
nutarimu Nr. S-2017-5/30

VILNIAUS DAILĖS AKADEMIJOS



VILNIAUS DAILĖS AKADEMIJOS
BAIGIAMŲJŲ BAKALAURO DARBŲ
RENGIMO, ĮFORMINIMO, GYNIMO ORGANIZAVIMO
IR VERTINIMO TVARKOS
APRAŠAS

(Aprašas taikomas dailės, dizaino, medijų meno, meno studijų, menotyros ir vadybos studijų kryptims)

TURINYS

1. BAIGIAMASIS BAKALAURO DARBAS	3
1.1. Baigiamasis kūrybinis bakalauro darbas	3
1.2. Baigiamojo bakalauro darbo aiškinamasis raštas	3
1.3. Humanitarinių ir socialinių mokslų krypties baigiamasis darbas	3
1.4. Baigiamojo bakalauro darbo vertinimo kriterijai	4
1.5. Baigiamojo bakalauro darbo vertinimo sistema	4
2. BENDRIEJI BAIGIAMŪJŲ KŪRYBINIŲ BAKALAURO DARBŲ REIKALAVIMAI	5
3. BENDRIEJI TEKSTO REIKALAVIMAI	5
3.1. Baigiamųjų bakalauro darbų kalba	5
3.2. Teksto formatavimas, darbo įforminimas	5
3.3. Teksto iliustravimas	6
4. BIBLIOGRAFINIS DARBŲ APIPAVIDALINIMAS	7
4.1. Korektiškas citavimas, tekstinės išnašos	7
4.2. Bibliografinių nuorodų sudarymas	8
5. AKADEMINĖ KŪRYBINIŲ IR RAŠTO DARBŲ ETIKA	11
6. BAIGIAMŪJŲ BAKALAURO DARBŲ GYNIMO PROCEDŪRA	11
6.1. Baigiamųjų kūrybinių bakalauro darbų eksponavimas, baigiamųjų darbų aiškinamųjų raštų (humanitarinių ir socialinių mokslų krypties – baigiamojo darbo) pristatymas	11
6.2. Vizualios projektų schemas (<i>planšetės, naudojamos programose, kurioms reikia projektų schemų</i>) ir etiketės	12
6.3. Baigiamųjų bakalauro darbų gynimo kvalifikacinė komisija	12
6.4. Baigiamųjų bakalauro darbų gynimo eiga	12
6.5. Baigiamojo bakalauro darbo vadovo atsiliepimas	13
6.6. Baigiamųjų bakalauro darbų recenzavimas	13
6.7. Baigiamųjų bakalauro darbų vertinimas	13
7. PRIEDAI	15
7.1. 1 PRIEDAS. Baigiamojo darbo antraštinio lapo forma	15
7.2. 2 PRIEDAS. Baigiamojo bakalauro darbo recenzento atsiliepimo forma	16
7.3. 3 PRIEDAS. Baigiamojo bakalauro darbo vadovo atsiliepimo forma	17
7.4. 4 PRIEDAS. Baigiamojo kūrybinio bakalauro darbo etiketės pavyzdžiai	18

1. BAIGIAMASIS BAKALAURO DARBAS

Pristatydamas savo darbą viešo gynimo metu, bakalaurantas įrodo, jog studijų programos rezultatai yra pasiekti, o jo nuostatos, gebėjimai ir žinios yra pakankami kvalifikaciniam bakalauro laipsniui įgyti. Dailės, dizaino, medijų meno, meno studijų kryptių baigiamąjį bakalauro darbą sudaro dvi dalys: kūrybinis darbas ir baigiamojo darbo aiškinamasis raštas. Humanitarinių ir socialinių mokslų krypties bakalaurantai rašo baigiamąjį darbą, pagrįstą savarankiškais moksliniais ar taikomaisiais tyrimais aktualia tema. Studijų programų komitetų (toliau – SPK) teikimu baigiamųjų darbų temos ir vadovai tvirtinami katedrose baigiantis priešpaskutiniam semestru, o galutiniai baigiamųjų darbų pavadinimai tvirtinami katedrose likus ne mažiau kaip 4 savaitėms iki viešo darbų gynimo.

Studentui baigiamąjį darbą leidžiama rengti, jeigu visi iki šio darbo rengimo studijų programoje numatyti dalykai įvertinti teigiamais balais.

1.1. Baigiamasis kūrybinis bakalauro darbas¹

Baigiamojo kūrybinio bakalauro darbo temą, atlikimo būdą studentas, konsultuodamasis su darbo vadovu, renkasi pats. Baigiamasis kūrybinis darbas yra studento savarankiškas (darbo vadovui konsultuojant) kūrinys ar projektas, kuriam sukurti panaudotos studijų laikotarpiu įgytos bendrauniversitetinės žinios ir profesiniai įgūdžiai. Jei SPK nenumato kitaip, abiem baigiamojo darbo dalims – kūrybiniam darbui ir aiškinamajam raštui – vadovauja tas pats vadovas.

Baigiamąjį bakalauro darbą gali kurti ir keli studentai, pasirinkę vieną temą – tada SPK detalizuoja vertinimo procedūras.

1.2. Baigiamojo bakalauro darbo aiškinamasis raštas

Aiškinamajame baigiamojo bakalauro darbo rašte, kurio apimtis ne mažiau kaip 5 puslapiai ir ne daugiau kaip 10 puslapių (17 000 spaudos ženklų be priedų), turi būti suformuluotas kūrybinio baigiamojo darbo idėja, tikslas, aktualumas, pristatomas meninio tyrimo objektas. Studentas aiškinamąjį raštą rengia savarankiškai, konsultuodamasis su darbo vadovu. Aiškinamojo rašto tekstas turi būti parašytas taisyklinga valstybine lietuvių kalba, kalbos stilius – meninis-kūrybinis arba mokslinis. Aiškinamasis raštas turi būti įrištas spirale, viršelis skaidrus; priedai pateikiami įrišti atskirai. Prie rašto turi būti pridėta pasirašyta autentiškumo deklaracija. Bendrieji teksto reikalavimai pateikiami šio aprašo 2 skyriuje.

Aiškinamojo rašto struktūra: antraštinis lapas (pagal prieduose pateiktą pavyzdį), įvadas, analitinis tekstas, išvados (rekomendacijos, jei to reikia dėl darbo pobūdžio), iliustracijos, iliustracijų sąrašas, priedai (jei reikia), naudotos literatūros, šaltinių ir elektroninių duomenų sąrašas, santrauka lietuvių ir užsienio kalba. SPK gali numatyti ir specifinę, kitokią aiškinamojo rašto darbo struktūrą.

1.3. Humanitarinių ir socialinių mokslų krypties baigiamasis darbas

Humanitarinių ir socialinių mokslų krypties baigiamojo darbo struktūra: antraštinis lapas (pagal prieduose pateiktą pavyzdį), įvadas, dėstomoji dalis, išvados, iliustracijos, iliustracijų sąrašas, priedai (jei reikalingi), naudotos literatūros, šaltinių ir elektroninių duomenų sąrašas,

¹ Vadovaujamosi studijų kryptių aprašais.

santrauka lietuvių ir užsienio kalba. Baigiamojo darbo apimtis turi būti ne mažesnė kaip 30 puslapių (51 000 spaudos ženklų) ir ne didesnė kaip 40 puslapių (68 000 spaudos ženklų be priedų), turi būti suformuluotas darbo tikslas, uždaviniai ir hipotezė, apibūdinta bakalauro darbo tema, idėja, problematika, darbo aktualumas, problemos ištirtumas. Studentas darbą rengia savarankiškai, konsultuodamasis su darbo vadovu. Darbas turi būti parašytas taisyklinga valstybine lietuvių kalba, moksliniu stiliumi, įrištas spirale, skaidriu viršeliu; priedai pateikiami įrišti atskirai. Prie darbo turi būti pridėta pasirašyta autentiškumo deklaracija. Bendrieji teksto reikalavimai pateikiami šio metodinio aprašo 2 skyriuje.

1.4. Baigiamojo bakalauro darbo vertinimo kriterijai

Baigiamajame darbe turi atsiskleisti: studento įgytos bendrosios ir dalykinės kompetencijos, studento kūrybingumas, individuali raiška, kritinis mąstymas, gebėjimas reflektuoti profesinę sritį. Studentas turi gebėti: konceptualiai mąstyti, kūrybiniuose projektuose kelti ir plėtoti individui ar visuomenei reikšmingas idėjas, formuluoti problemas, susijusias su studijų kryptimi, savarankiškai atlikti meninį (empirinį) tyrimą, taikyti tinkamus tyrimo metodus, aiškiai, pagrįstai formuluoti tyrimų išvadas ir jas kontekstualizuoti, interpretuoti teorinius ir metodinius šaltinius, siekti technologinės kokybės.

Vertinama: baigiamojo kūrybinio projekto originalumas, pagrįstumas ir atlikimo kokybė, aiškinamojo rašto parengimo kokybė ir jo atitikimas reikalavimams, proceso nuoseklumas, sistemingumas. Humanitarinių ir socialinių mokslų krypties darbo – teorinės ir tiriamosios dalies parengimo kokybė ir jo atitikimas reikalavimams; šių dalių dermė, rezultatų originalumas ir pritaikomumas.

SPK gali nusistatyti kitus ar papildomus vertinimo kriterijus.

Galutinis vertinimas: 70 % – baigiamasis darbas (aiškinamasis raštas ir kūrybinė (arba teorinė ir tiriamoji) dalis (su priedais)) + 30 % – baigiamojo darbo pristatymas. Humanitarinių ir socialinių mokslų krypties baigiamojo darbo vertinimas: 80 % – baigiamasis darbas, 20 % – baigiamojo darbo pristatymas. Taip pat atsižvelgiama į darbo vadovo ir recenzento atsiliepimus.

1.5. Baigiamojo bakalauro darbo vertinimo sistema

Studentų pasiektiems rezultatams – nuostatomis, žinioms ir gebėjimams – vertinti yra taikoma dešimtbalė kriterinė proporcinė vertinimo sistema.

Įvertinimas	Pasiektų rezultatų apibūdinimas
10 (puikiai)	Įvykdytas dalyko apraše pateiktas reikalavimų maksimumas. Puikios, išskirtinės, visapusiškos teorinės ir (arba) praktinės žinios ir gebėjimai. Kūrybiškai, originaliai ir nepriklausomai mąsto.
9 (labai gerai)	Įvykdyti dalyko apraše pateikti reikalavimai. Tvirtos, geros, visapusiškos teorinės ir (arba) praktinės žinios ir gebėjimai. Kūrybiškai, originaliai ir nepriklausomai mąsto.
8 (gerai)	Įvykdyti dalyko apraše pateikti reikalavimai. Geresnės nei vidutinės teorinės ir (arba) praktinės žinios ir gebėjimai.
7 (pakankamai)	Įvykdyta daugiau kaip pusė dalyko apraše pateiktų reikalavimų. Pakankamos teorinės ir (arba) praktinės žinios ir gebėjimai.

6 (patenkinamai)	Įvykdyta pusė dalyko apraše pateiktų reikalavimų. Patenkinamos teorinės ir (arba) praktinės žinios ir gebėjimai.
5 (silpnai)	Įvykdyta mažiau kaip pusė dalyko apraše pateiktų reikalavimų. Silpnos teorinės ir (arba) praktinės žinios ir gebėjimai.
4–1(nepatenkinamai)	Dalyko apraše pateikti reikalavimai neįvykdyti.

Studentų pasiekti rezultatai vertinami kaip puikūs, tipiniai ir slenkstiniai (aprašyti studijų kryptių aprašuose); šie lygmenys suderinti su dešimtbalė vertinimo sistema.

2. BENDRIEJI BAIGIAMŲJŲ KŪRYBINIŲ BAKALAURO DARBŲ REIKALAVIMAI

Baigiamasis kūrybinis darbas turi atskleisti kūrybinio darbo įgūdžius, gebėjimą savarankiškai, originaliai ir inovatyviai spręsti ir interpretuoti aktualias meno, socialinių ir kultūros procesų problemas. Darbas turi atskleisti studento įgytas žinias, specialiuosius, tyrimo, socialinius ir asmeninius gebėjimus. Rengiant darbą, skatinama kūrybinės, praktinės ir tiriamosios veiklos sąveika, tarpdalykinės įžvalgos².

3. BENDRIEJI TEKSTO REIKALAVIMAI

3.1. Baigiamųjų bakalauro darbų kalba

Baigiamasis bakalauro darbas turi būti parašytas taisyklinga valstybine lietuvių kalba. Terminai, vietovardžiai, užsienio asmenų pavardės, įmonių pavadinimai rašomi pagal galiojančius Valstybinės lietuvių kalbos komisijos nutarimus. Jei tekste vartojami užsienio kalbos terminai nėra oficialiai išversti, paplitę lituanistinėje vartosenoje arba studentas vartoja autorinį terminų vertimą, greta lenktiniuose skliaustuose nurodomas terminas originalo kalba. Minėtų terminų reikalingumas ir jų esmė pagrindžiami darbo įvade.

Užsienio studentai, studijuojantys anglų kalba registruotas VDA studijų programas, baigiamuosius darbus gali rašyti anglų kalba.

3.2. Teksto formatavimas, darbo įforminimas

Baigiamojo bakalauro darbo tekstas renkamas kompiuteriu, spausdinamas ant balto, A4 formato popieriaus lapų, vienoje pusėje, *Times New Roman* 12 pt šriftu, paliekant 1,5 tarpo tarp eilučių. Antraštiniame puslapyje Akademijos, fakulteto ir darbo pavadinimas rašomas *Times New Roman* 14 pt šriftu, pavadinimo šriftas pajuodinamas, darbo autoriaus pavardė rašoma *Times New Roman* 11 pt šriftu (žr. 1 priedą). Skyrių pavadinimai (taip pat žodžiai ĮVADAS, IŠVADOS, BIBLIOGRAFINIŲ NUORODŲ SĄRAŠAS, ILIUSTRACIJŲ SĄRAŠAS, ILIUSTRACIJOS, PRIEDAI) rašomi *Times New Roman* 16 pt šriftu, didžiosiomis raidėmis, pajuodintu šriftu, teksto lygiuotė – centrinė. Teksto poskyrių pavadinimai rašomi *Times New Roman* 14 pt šriftu, skirsnių – *Times New Roman* 12 pt šriftu, mažosiomis raidėmis (išskyrus

² Vadovaujamosi studijų kryptių aprašais.

pirmąją raidę), pajuodinami, teksto lygiuotė – kaip ir viso bendro teksto. Išnašų teksto dydis – 10 pt, tarpai tarp išnašų eilučių – viengubi (*single*). Tarpai tarp žodžių tekste turi būti viengubi, tarpai tarp teksto simbolių – įprasto dydžio (0 pt). Viso rašto darbo teksto lygiuotė – abipusė (išskyrus antraštinį puslapį).

Tekste atskirus žodžius galima išskirti, paryškinti, pabraukti, tačiau nereiktų vartoti skirtingas žodžių išskyrimo sistemas.

Teksto puslapyje iš kraštų paliekamos tokio pločio paraštės: kairioji – 30 mm, dešinioji, viršutinė ir apatinė – 20 mm. Pirmoji kiekvienos struktūrinės rašto darbo dalies pastraipa pradedama rašyti nuo puslapio kairiojo krašto atitraukiant 10 mm.

Teksto lapai numeruojami ištiesai, pradedant antraštiniu ir baigiant priedais (antraštinio lapo ir turinio puslapių numeriai nerašomi). Puslapio numeris rašomas teksto apačioje tuščios paraštės dešinėje pusėje arabiškais skaitmenimis, nededamas nei taškas, nei brūkšneliai. Puslapio numerių šrifto dydis – 10 pt.

Darbo pagrindinės dalies tekstas skaidomas į skyrius, poskyrius ir skirsnius, jie numeruojami arabiškais skaitmenimis (prie smulkesniųjų prirašomi nauji skaitmenys iš kairės), pvz.: *I. Skyrius; I.1. Poskyris; I.1.1. Skirsnis*. Naujas skyrius pradedamas naujame lape, poskyriai ir skirsniai tęsiasi tame pačiame lape. Skyrių pavadinimai rašomi pačiame lapo viršuje, poskyrių ir skirsnių pavadinimai išskiriami prieš juos ir po jų einančio teksto vienos eilutės tarpeliais. Kiekvienas priedas įvardijamas ir spausdinamas atskirame lape.

Baigiamajame bakalauro darbe taisyklingai rašomi trumpieji ir ilgieji brūkšniai, taip pat turi būti vartojamos lietuviškos kabutės („...“). Jei tekste dažnai kartojamas ilgas pavadinimas ar terminas, galima vartoti jų santrumpas. Pirmą kartą rašomas visas pavadinimas, skliausteliuose nurodoma santrumpa, toliau tekste vartojama santrumpa.

Šaltinių ir literatūros nuorodos pateikiamos teksto puslapio apačioje, numeruojamos arabiškais skaitmenimis, numeracija turi būti tęstinė. Pirmą kartą nuorodoje pateikiamas pilnas bibliografinis šaltinio ar literatūros aprašas. Jeigu toliau iš eilės esančioje nuorodoje vėl minimas tas pats veikalas, rašomas žodis *Ibid* (lot. „ten pat“). Prireikus vėl nurodyti tą patį leidinį (į nuorodas įterpus kitus veikalus), parašoma autoriaus pavardė, santrumpa *op. cit.* (lot. „cituotas veikalas“) ir pažymimas cituojamas puslapis.

Baigiamasis bakalauro darbas turi būti įrišamas spirale, skaidriu viršeliu. Aiškinamojo rašto formatas ir įforminimas gali būti kitoks, jei to reikia dėl studijų programos specifikos ir šis formatas yra aptartas ir patvirtintas SPK.

3.3. Teksto iliustravimas

Baigiamajame bakalauro darbe gali būti naudojamos iliustracijos ir (arba) paveikslai. Iliustracijomis laikomi visi fotografiniai vaizdai: nuotraukos, skenuoti vaizdai. Paveikslais laikoma grafinė medžiaga – lentelės, diagramos, schemas ir pan.

Iliustracijas galima įterpti į tekstą, pateikti teksto pabaigoje arba dalį jų įterpti į tekstą (pagal poreikį), kitą dalį pateikti teksto pabaigoje. Bet kuriuo iliustracijų pateikimo atveju jos turi būti numeruojamos arabiškais skaitmenimis, pridedama santrumpa *il.*, dedamas taškas ir rašoma sutrumpinta metrika: pavadinimas, autoriaus vardas, pavardė, metai (po sutrumpintos iliustracijų metrikos taškas nededamas). Iliustracijų numeracija turi būti tęstinė, sutampanti su iliustracijų sąrašo numeracija. Teksto pabaigoje turi būti pateikiamas iliustracijų sąrašas su pilna metrika: pavadinimas, autoriaus vardas, pavardė, sukūrimo metai, šaltinis, fotografijos autoriaus vardas, pavardė, fotografavimo metai. Iliustracijų sąrašas su pilna metrika ir sutampančia numeracija pateikiamas atskirame lape iš karto po iliustracijų dalies.

Paveikslai įterpiami į tekstą, tačiau nerekomenduojama terpti tų paveikslų, kurie užima daugiau nei vieną puslapį. Tokie paveikslai turi būti pateikiami prieduose. Paveiksluose naudojami šriftai ir jų dydis gali skirtis nuo bendro rašto darbo šrifto. Tekste pateikiami paveikslai numeruojami arabiškais skaitmenimis, pridedama santrumpa *pav.* ir paveikslas

pavadinimas, pvz.: 1 pav. Galerijoje „Meno Parkas“ surengtų lietuvių ir užsienio menininkų parodų pasiskirstymas 2010–2015 m. Jei paveikslai pateikiami prieduose, greta jų taip pat nurodomas numeris, pridedama santrumpa pav., pavadinimas. Tekste ir prieduose pateikiamų paveikslų numeracija turi būti atskira. Iliustracijų ir paveikslų numeracija taip pat turi būti atskira.

Visa iliustracinė medžiaga turi būti tiesiogiai susijusi su tekstu, tekste aptariama, analizuojama.

4. BIBLIOGRAFINIS DARBŲ APIPAVIDALINIMAS

4.1. Korektiškas citavimas, tekstinės išnašos

Baigiamajame bakalauro darbe naudojant kito žmogaus mintis ir idėjas, turi būti nurodomas jų autorius. Citavimas – tai pažodinis kito autoriaus kūrinio ar kūrinio dalies panaudojimas nurodant autoriaus vardą. Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymas reglamentuoja, kad cituojamas gali būti tik viešai išleistas ar kitaip paskelbtas kūrinys. Viešas kūrinio paskelbimas pagrindžia visuomenės teisę susipažinti su kūriniumi. Baigiamajame bakalauro darbe nustatyta tvarka galima cituoti kūrinius, kurie nėra išleisti arba yra ribotos prieigos (saugomi ne viešuose fonduose, išleisti tik tarnybiniam naudojimui).

Pasaulyje humanitarinių mokslų darbuose plačiai taikomas CMS (*Chicago Manual of Style*) citavimo būdas. VDA studentų baigiamiesiems darbams tinkamo citavimo rekomendacijas išsamiau žr.: http://leidykla.vda.lt/Files/file/Acta_rengimo_principai.pdf. Tai yra adaptuotas CMS būdas, kurio laikytis straipsnių autoriams rekomenduoja periodinio mokslo leidinio *Acta Academiae Artium Vilnensis* rengėjai.

Svarbu visame darbe išlaikyti vienodą citavimo būdą. Pateikiamos citatos rašomos kabutėse. Jei po citatos reikia skyrybos ženklų (taško, kablelio ir t. t.), jis rašomas už kabučių.

Pagrindiniame darbo tekste naudojamos tekstinės išnašos – bibliografinės nuorodos. Jų paskirtis – nurodyti citatos šaltinius: cituojamo autoriaus vardą ir cituojamą kūrinį. Tekstinė išnaša, t. y. bibliografinė nuoroda pateikiama rašto darbe puslapio apačioje.

Citata darbe rašoma kabutėse, o pateikiama ne nuo sakinio pradžios, pradedama rašyti mažąja raide. Jei nepateikiama citatos pabaiga, laužtiniuose skliaustuose rašomas daugtaškis.

Knygų, žurnalų ir kitų leidinių pavadinimai bibliografinėse nuorodose ir sąraše yra rašomi kursyvu. Nurodant straipsnio šaltinį, rašomas žodelis *in*.

Ibid. (lot. *ibidem* – „ten pat“) – vartojama tame pačiame puslapyje cituojant tą patį autorių.

1. Audronė Žukauskaitė, *Anapus signifikanto principo*, p. 90.

2. *Ibid.*, p. 86.

Op. cit. (lot. *opere citato* – „prieš tai cituotame veikale“) – vartojamas, kai tame pačiame puslapyje cituojamas (bet ne iš eilės) prieš tai nurodyto autoriaus darbas. Prieš šią santrumpą papildomai nurodomas autoriaus vardas ir pavardė, jeigu autoriaus nėra, pateikiamas sutrumpintas pavadinimas:

1 Vytautas Levandauskas, *Lietuvos mūro istorija*, Kaunas: Vytauto Didžiojo universiteto leidykla, 2012, p. 103.

2 Pranciškus Juškevičius, Vidualdas Valeika, *Lietuvos miestų sistemų raida*, Vilnius: Baltijos kopa, 2007, p. 25.

3 Vytautas Levandauskas, *op. cit.*, p. 112.

4.2. Bibliografinių nuorodų sudarymas

Leidinyje visada aprašomas remiantis antraštiniu puslapiu. Abėcėlės tvarka sąrašas pateikiamas darbo pabaigoje. Literatūros sąraše, skirtingai nei išnašose, pirmiausia rašoma autoriaus pavardė, paskui vardas. Jei yra daugiau nei trys autoriai, nurodomas tik pirmasis ir lotyniška santrumpa *et al.*

Citatos pateikimo tvarka	Pavyzdys
<i>Iš spausdintinių leidinių</i>	
Vieno autoriaus knyga	<i>Išnašose:</i> Vytautas Levandauskas, <i>Lietuvos mūro istorija</i> , Kaunas: Vytauto Didžiojo universiteto leidykla, 2012, p. 103. <i>Sąraše:</i> Levandauskas Vytautas, <i>Lietuvos mūro istorija</i> , Kaunas: Vytauto Didžiojo universiteto leidykla, 2012.
Dviejų autorių knyga	<i>Išnašose:</i> Pranciškus Juškevičius, Vidualdas Valeika, <i>Lietuvos miestų sistemų Raida</i> , Vilnius: Baltijos kopa, 2007, p. 25. <i>Sąraše:</i> Juškevičius Pranciškus, Valeika Vidualdas, <i>Lietuvos miestų sistemų Raida</i> , Vilnius: Vilnius: Baltijos kopija, 2007.
Keturių ir daugiau autorių knyga	<i>Išnašose:</i> Marija Drėmaitė [et al.], <i>Vilnius 1900–2005: Naujosios architektūros gidas = Vilnius, 1900–2005: A Guide to Modern Architecture</i> , Vilnius: Architektūros fondas, 2005. <i>Sąraše:</i> Drėmaitė Marija [et al.], <i>Vilnius 1900–2005: Naujosios architektūros gidas = Vilnius, 1900–2005: A Guide to Modern Architecture</i> , Vilnius: Architektūros fondas, 2005.

Kolektyvinis autorius (pvz., studijų programai, įstatams, nuostatams, statutui ir kt. aprašyti)	<p><i>Išnašose:</i> Vilniaus dailės akademija, Klaipėdos vizualiojo dizaino katedra, <i>Vizualusis dizainas. Bakalauro studijų programa</i>, sudarytojas Vytautas Kasputis, Vilnius: Vilniaus dailės akademijos leidykla, 2008.</p> <p><i>Sąraše:</i> Vilniaus dailės akademija, Klaipėdos vizualiojo dizaino katedra, <i>Vizualusis dizainas. Bakalauro studijų programa</i>, sudarytojas Vytautas Kasputis, Vilnius: Vilniaus dailės akademijos leidykla, 2008.</p>
Straipsnis iš knygos	<p><i>Išnašose:</i> Algimantas Miškinis, „Platelių bažnyčios kompleksas miestelio architektūroje“, in: <i>Plungės dekanato sakralinė architektūra ir dailė</i>, sudarytojas Adomas Butrimas, Vilnius: Vilniaus dailės akademijos leidykla, 2005, p. 7–8.</p> <p><i>Sąraše:</i> Miškinis Algimantas. „Platelių bažnyčios kompleksas miestelio architektūroje“, in: <i>Plungės dekanato sakralinė architektūra ir dailė</i>, sudarytojas Adomas Butrimas, Vilnius: Vilniaus dailės akademijos leidykla, 2005.</p>
Straipsnis iš periodinio ar tęstinio leidinio	<p><i>Išnašose:</i> Agnė Kulbytė, „Kraštovaizdžio idėja šiuolaikinėje tapyboje: vaizdavimo metodų klausimas“, in: <i>Acta Academiae Artium Vilnensis, Kūrinys kontekste, t. 53</i>: 2009, p. 104.</p> <p><i>Sąraše:</i> Kulbytė Agnė, „Kraštovaizdžio idėja šiuolaikinėje tapyboje: vaizdavimo metodų klausimas“, in: <i>Acta Academiae Artium Vilnensis, Kūrinys kontekste, t. 53</i>: 2009, p. 95–108.</p>
<i>Iš elektroninių dokumentų</i>	
Iš el. knygos	<p><i>Išnašose:</i> Lina Vidauskytė, <i>Medijų filosofijos pagrindai: Mokomoji knyga</i>, Kaunas: Technologija, 2013, p. 23. https://www.ebooks.ktu.lt/eb/1041/mediju-filosofijos-pagrindai/ [žiūrėta 2015-09-30].</p> <p><i>Sąraše:</i> Vidauskytė Lina. <i>Medijų filosofijos pagrindai: Mokomoji knyga</i>, Kaunas: Technologija, 2013, p. 23. https://www.ebooks.ktu.lt/eb/1041/mediju-filosofijos-pagrindai/ [žiūrėta 2015-09-30].</p>
Straipsnis iš prenumeruojamos duomenų bazės	<p><i>Išnašose:</i> Elizabeth Grierson, “Art and Creativity in the Global Economies of Education”. <i>Educational Philosophy and Theory: Incorporating Access</i>. Volume 43, Issue 4 (2011): 336-350. Taylor & Francis online (DOI:10.1111/j.1469-5812.2009.00550.x).</p> <p><i>Sąraše:</i> Grierson Elizabeth, “Art and Creativity in the Global Economies of</p>

	Education". <i>Educational Philosophy and Theory: Incorporating Access</i> . Volume 43, Issue 4 (2011): 336-350. Taylor & Francis online (DOI:10.1111/j.1469-5812.2009.00550.x).
Straipsnis iš laisvai prieinamo el. periodinio leidinio	<p><i>Išnašose:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Rūta Ruolytė-Verschoore, Jonas Ruškus, „Pradžią turi kurti pats: neįgaliųjų studentų dalyvavimas aukštosiose mokyklose Lietuvoje“, in: <i>Kultūra ir visuomenė: Socialinių tyrimų žurnalas</i>, 2012, Nr. 3 (2) http://vddb.library.lt/obj/LT-eLABa-0001:J.04~2012~ISSN_2029-4573.N_3_2.PG_71-94, [žiūrėta 2015-09-30]. Eglė Ročkaitė, „Lietuvos totorių medinių mečečių architektūra“, in: <i>Meno istorija ir kritika</i> 2014 10 (2), Kultūros paveldas: medžiagiškumo ir simbolinių prasmų sąveika, http://vddb.library.lt/obj/LT-eLABa-0001:J.04~2014~ISSN_1822-4555.N_10_2.PG_89-107, [žiūrėta 2015-09-30]. <p><i>Sąraše:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Ruolytė-Verschoore Rūta, Jonas Ruškus, „Pradžią turi kurti pats: neįgaliųjų studentų dalyvavimas aukštosiose mokyklose Lietuvoje“, in: <i>Kultūra ir visuomenė: Socialinių tyrimų žurnalas</i>, 2012 Nr. 3 (2) http://vddb.library.lt/obj/LT-eLABa-0001:J.04~2012~ISSN_2029-4573.N_3_2.PG_71-94, [žiūrėta 2015-09-30]. Ročkaitė Eglė, „Lietuvos totorių medinių mečečių architektūra“, in: <i>Meno istorija ir kritika</i> 2014 10 (2), Kultūros paveldas: medžiagiškumo ir simbolinių prasmų sąveika, http://vddb.library.lt/obj/LT-eLABa-0001:J.04~2014~ISSN_1822-4555.N_10_2.PG_89-107, [žiūrėta 2015-09-30].
Vaizdo medžiaga internete	<p><i>Išnašose:</i></p> <p>Deb Shoemaker, <i>Art Therapy Activities: Art Therapy for Mental Health Problems in Children</i>. Video. Youtube. https://www.youtube.com/watch?v=CydxvX8NP7w, [žiūrėta 2015-09-30].</p> <p><i>Sąraše:</i></p> <p>Shoemaker Deb. <i>Art Therapy Activities : Art Therapy for Mental Health Problems in Children</i>. Video. Youtube. https://www.youtube.com/watch?v=CydxvX8NP7w, [žiūrėta 2015-09-30].</p>
<i>Iš nepublikuotų dokumentų</i>	
Magistro darbai, disertacijos	<p><i>Išnašose:</i></p> <p>Rūta Šimelionytė, Vaizdo ir teksto santykis šiuolaikinėje tapyboje = Interaction of Image and Text in Contemporary Painting: Magistro darbas, Vilniaus dailės akademija, 2014.</p> <p><i>Sąraše:</i></p> <p>Šimelionytė Rūta, Vaizdo ir teksto santykis šiuolaikinėje tapyboje = Interaction of Image and Text in Contemporary Painting: Magistro darbas, Vilniaus dailės akademija, 2014.</p>

Interviu	<i>Išnašose:</i> Justinas Krasuckas, Interviu su tapytoju Pranu Griušiu, Kaunas, 2015. <i>Sąrašė:</i>
----------	---

Krasuckas Justinas, Interviu su tapytoju Pranu Griušiu, Kaunas, 2015.

5. AKADEMINĖ KŪRYBINIŲ IR RAŠTO DARBŲ ETIKA

VDA studentai, rengdami kūrybinius projektus, atlikdami mokslinius tyrimus, rašydami rašto darbus privalo vadovautis VDA akademinės etikos kodeksu (patvirtintas VDA Senato). Studento mokslinė ir meninė veikla turi būti grindžiama sąžiningo tyrimo ir tiesos, taip pat meninės kokybės siekimo idealais. Tokią nuostatą pažeidžia: empirinio tyrimo duomenų padirbinėjimas arba manipuliavimas jais; taip pat sąmoningas gautų duomenų, prieštaraujančių tyrimo hipotezei, nutylėjimas; sąmoningai klaidinantis informacijos apie empirinio tyrimo metodiką pateikimas; empirinio tyrimo duomenų, kompiuterinių programų, empirinės medžiagos pavyzdžių, rankraščio, studijinių meno darbų vagystė arba sąmoningas sugadinimas; plagijavimas, t. y. svetimo teksto, idėjos arba išradimo pateikimas kaip savo; nepamatuotas bendraautorystės primetimas jaunesniems kolegoms ar pavaldiniams; mokslinei ir meninei veiklai talkinusių žmonių arba organizacijų įnašo neigimas arba nutylėjimas; nekorektiškas, tendencingas kolegos darbo kritikavimas ir sąmoningas menkinimas dėl asmeninės antipatijos, konkurencijos, politinių ar kitokių su vertinamo mokslinio ar meninio darbo profesionalumu nesusijusių motyvų.

Pastebėjus akademinės etikos pažeidimus remiamasi VDA akademinės etikos kodeksu. Kodekso nuostatų įgyvendinimą ir jo laikymosi priežiūrą atlieka Senato Etikos komitetas.

6. BAIGIAMŲJŲ BAKALAURO DARBŲ GYNIMO PROCEDŪRA

6.1. Baigiamųjų kūrybinių bakalauro darbų eksponavimas, baigiamųjų darbų aiškinamųjų raštų (humanitarinių ir socialinių mokslų krypties – baigiamojo darbo) pristatymas

Pirminis baigiamųjų kūrybinių darbų aprobavimas vyksta likus mėnesiui iki gynimo: katedros dėstytojams studentas demonstruoja savo kūrybinį projektą; išsako savąją ir išklauso kitų nuomones. Taip pat studentas pateikia aiškinamojo rašto gairių projektą.

Humanitarinių ir socialinių mokslų krypties darbai pirminiam aprobavimui pateikiami neįrišti. Vertinimas turi būti trumpas, nurodant studento (-ų) pasirengimą, demonstruojamą kompetencijų lygį. Katedros dėstytojai peržiūri baigiamąjį darbą ir jei visi reikalavimai tenkinami, o esminių trūkumų nėra, baigiamasis darbas patvirtinamas katedros posėdžio protokole kaip tinkamas ginti. Dalyvaujant studentui ir baigiamojo darbo vadovui, sprendžiama, ar baigiamąjį darbą galima pataisyti ir po to ginti, ar skirti studentui naują temą ir rekomenduoti ginti baigiamąjį darbą kitu laiku; jei vadovas baigiamąjį darbą vertina neigiamai, tokio darbo neleidžiama ginti.

Baigiamasis bakalauro darbas (1 egz.) gynimui pateikiamas katedrai ne vėliau kaip likus 3–5 darbo dienoms iki gynimo dienos. Po viešos gynimo procedūros aiškinamasis raštas saugomas katedroje 3 metus, kūrybiniai darbai – SPK numatyta tvarka. Geriausi darbai

saugomi VDA muziejuje. Humanitarinių ir socialinių mokslų krypties baigiamieji darbai saugomi VDA bibliotekoje.

Baigiamasis kūrybinis bakalauro darbas gynimo dieną turi būti viešai eksponuojamas. Eksponavimo vietą katedrai studentas gali siūlyti (tuo atveju, jei studentas yra susitaręs dėl eksponavimo vietos) arba gali rinktis katedros siūlomą eksponavimo vietą.

Baigiamojo kūrybinio bakalauro darbo eksponavimo vieta turi būti patvirtinta katedroje ir SPK likus ne mažiau kaip mėnesiui iki viešo gynimo dienos. Apie patvirtintas katedros bakalaurantų darbų eksponavimo vietas katedra informuoja dekanatą likus ne mažiau kaip 25 darbo dienoms iki viešo gynimo datos.

6.2. Vizualios projektų schemas (planšetės, naudojamos programose, kurioms reikia projektų schemų) ir etiketės

Planšetėse naudojama tekstinė informacija turi būti parašyta taisyklinga valstybine lietuvių kalba. Planšetės viršuje arba apačioje turi būti nurodyta: autoriaus vardas, pavardė, darbo pavadinimas, sukūrimo metai, baigiamojo bakalauro darbo vadovas (pedagoginis ir (arba) mokslinis laipsnis, vardas, pavardė). Planšečių dizainas turi atitikti katedrų ir SPK patvirtintus reikalavimus.

Eksponuojamas ir viešai ginamas baigiamasis bakalauro darbas turi būti pristatomas su korektiškais etiketėmis. Etiketėje turi būti šie duomenys: autoriaus vardas, pavardė (jei eksponuojama tik vieno autoriaus paroda, etiketėje autoriaus nurodyti nereikia, jis nurodomas anotacijoje), darbo pavadinimas, sukūrimo metai, technika, matmenys, baigiamojo kūrybinio bakalauro darbo vadovas (pedagoginis ir (arba) mokslinis laipsnis, vardas, pavardė). Etiketėms rekomenduojami šriftai ir dydžiai: *Times New Roman, Arial*, 12, 14 pt. Rekomenduojamas popierius: baltas arba artimas baltam popieriui (etiketės pavyzdys pateikiamas Prieduose).

6.3. Baigiamųjų bakalauro darbų gynimo kvalifikacinė komisija

Sudarant baigiamųjų bakalauro darbų gynimo kvalifikacinę komisiją (KK) vadovaujamosi Baigiamųjų darbų gynimo komisijos sudarymo tvarka, kuri pateikta VDA studijų reglamente. KK pirmininko ir narių kandidatūras fakulteto dekanui teikia studijų programų komitetai, komisijos sudėtį tvirtina rektorius.

Aprobuotų baigiamųjų darbų gynimo tvarkaraštį sudaro KK sekretorius. KK posėdžiui sekretorius pateikia: rektoriaus įsakymą, įteisinantį leidimą ginti baigiamąjį darbą; baigiamuosius studentų darbus su priedais; vadovų ir recenzentų atsiliepimus; baigiamojo darbo vertinimo kriterijus.

KK posėdis yra teisėtas, kai jame dalyvauja ne mažiau kaip 2/3 komisijos narių. Posėdžiui vadovauja KK pirmininkas (jei jo nėra – vienas iš komisijos narių), protokolą rašo KK sekretorius.

Baigiamųjų darbų gynimo datą, laiką, vietą, gynimo tvarkaraštį sudaro fakulteto dekanatas. Baigiamųjų darbų gynimo datos skelbiamos fakulteto akademinio darbo grafike. Gynimo komisijos sudėtis, vieta ir tvarkaraštis skelbiami ne vėliau kaip likus 5 darbo dienoms iki pirmojo baigiamųjų darbų gynimo komisijos posėdžio.

6.4. Baigiamųjų bakalauro darbų gynimo eiga

Viešas baigiamųjų bakalauro darbų gynimas pradedamas baigiamųjų bakalauro darbų gynimo KK narių pristatymu (pristato komisijos pirmininkas arba komisijos sekretorius),

supažindinama su baigiamųjų darbų gynimo tvarka ir paskelbiama baigiamųjų darbų gynimo pradžia.

Baigiamieji bakalauro darbai ginami pagal iš anksto sudarytą tvarkaraštį. Komisijos sekretorius pasako studento vardą, pavardę, darbo pavadinimą. Studentas pristato savo baigiamojo darbo esmę – objektą, problematiką, darbo tikslą ir išskirtus uždavinius, pateikia gautus rezultatus, supažindina su išvadomis; jei dėl darbo pobūdžio reikia, pateikia rekomendacijas. Darbui pristatyti bakalaurantui skiriama 10–20 minučių (jei SPK nenumato kitaip); jei studentas viršija darbo esmei pateikti skirtą laiką, komisijos pirmininkas po įspėjamosios pastabos turi teisę studento pasisakymą nutraukti). Jei studentas darbą pristato pateikdamas skaidres, jos turi būti geros kokybės (tik esminis tekstas, įskaitomo šrifto). Patartina pristatymo skaidrėse vengti smulkaus šrifto lentelių, diagramų.

Studentui pristatant baigiamąjį darbą, komisijos sekretorius pristato darbo vadovą, pasako jo vardą, pavardę, mokslinį ir (arba) pedagoginį laipsnį. Darbo vadovas pateikia atsiliepimą. Komisijos sekretorius pristato recenzentą, pasako jo vardą, pavardę, mokslinį ir (arba) pedagoginį laipsnį, recenzentas perskaito recenziją. Jei gynime recenzentas nedalyvauja, recenziją perskaito komisijos sekretorius. Perskaičius recenziją, studentas atsako į recenzento pastabas, klausimus. Komisijos nariai užduoda klausimus, pasako pastabas, į kurias studentas atsako. Studentui klausimus ir (arba) pastabas gali pateikti ir kiti gynime dalyvaujantys nariai. Vieno bakalauranto gynimo procedūra turi įvykti per 20–30 minučių (jei SPK nenumato kitaip).

Užsienio studentai, studijuojantys anglų kalba registruotose VDA studijų programose, baigiamuosius darbus gina anglų kalba. Gynimo metu yra užtikrinamas vertimas iš anglų į lietuvių ir iš lietuvių į anglų kalbas.

6.5. Baigiamojo bakalauro darbo vadovo atsiliepimas

Darbo vadovas baigiamųjų darbų gynimo KK teikia baigiamojo darbo vadovo atsiliepimą apie studento dalykinius ir bendruosius gebėjimus, jų kaitą darbo rengimo metu, pakomentuoja studento išsikeltus uždavinius, aptaria darbo rengimo procesą, pasiektus rezultatus. Darbo vadovo atsiliepimas turi būti objektyvus ir etiškas.

6.6. Baigiamųjų bakalauro darbų recenzavimas

Baigiamojo bakalauro darbo recenzentu gali būti ne žemesnį kaip magistro kvalifikacinį laipsnį įgijęs asmuo arba asmuo, turintis pripažinto menininko statusą arba mokslo laipsnį (jei SPK nenumato kitaip). Baigiamojo bakalauro darbo recenzentą skiria katedra kartu su SPK. Katedros atstovas kontaktuoja tiesiogiai su recenzentu ir informuoja jį, kur gali susipažinti su recenzuojamu darbu ir kada numatytas recenzuojamo darbo viešas gynimas. Taip pat katedros atstovas recenzentui perduoda recenzuojamo asmens el. pašto adresą, kuriuo turi būti siunčiama recenzija.

Recenzentas, remdamasis baigiamojo bakalauro darbo vertinimo kriterijais, suformuluotais studijų programos dalyko, baigiamojo darbo apraše, argumentuoja darbo atitikimą kiekvienam vertinimo kriterijui, darbą analizuoja, teikia išvadas, vertina (teigiamai arba neigiamai). Recenzentas, pastebėjęs akademinės etikos pažeidimus, raštu informuoja baigiamųjų bakalauro darbų gynimo kvalifikacinę komisiją.

6.7. Baigiamųjų bakalauro darbų vertinimas

Bakalauro baigiamąjį darbą vertina gynimo kvalifikacinė komisija uždaro posėdžio metu. Protokoluoja komisijos sekretorius. Jei komisijos narys yra svarstomo baigiamojo darbo vadovas, jis iš svarstymo nepasišalina, tik nedalyvauja darbo aptarime ir vertinime.

Komisijos nariai išsako savo pastabas apie kiekvieno studento baigiamąjį darbą, jo pristatymą. Galutiniam įvertinimui turi pritarti visa komisija. Komisija pritaria balsuodama. Jei komisijos narių nuomonės dėl vertinimo išsiskiria, baigiamojo darbo įvertinimą nulemia komisijos pirmininko siūlomas įvertinimas. Baigiamojo bakalauro darbo įvertinimas studentui įteikiamas asmeniškai, užklijuotame voke. Kai paskelbiami rezultatai, komisijos sprendimas yra galutinis ir apeliacine tvarka neskundžiamas (apeliuoti galima tik baigiamojo bakalauro darbo gynimo procedūros pažeidimus).

Baigiamųjų bakalauro darbų gynimo kvalifikacinės komisijos posėdžio protokolai, pasirašyti komisijos pirmininko, sekretoriaus ir visų komisijos narių, saugomi fakulteto Studijų tarnyboje. Pasirašytus protokolus, prie kurių pridedami darbo vadovo ir recenzento atsiliepimai, komisijos sekretorius pateikia fakulteto Studijų tarnybai ne vėliau kaip per vieną darbo dieną nuo paskutinės gynimų dienos.

7. PRIEDAI

7.1. 1 PRIEDAS. Baigiamojo darbo antraštinio lapo forma



VILNIAUS DAILĖS AKADEMIJOS
X FAKULTETO

X KATEDRA

Vardenio Pavardenio

BAIGIAMOJO DARBO PAVADINIMAS

(humanitarinių ir socialinių mokslų darbams
arba: Baigiamojo bakalauro darbo aiškinamasis
raštas (menų krypties darbams))

X studijų programa, valstybinis kodas xxx

Bakalaurantas (-ė): *Vardenis Pavardenis*

.....
(parašas)

.....
(data)

Darbo vadovas (-ė): *doc. dr. Vardenis Pavardenis*

.....
(parašas)

.....
(data)

Tvirtinu, katedros vedėjas (-a): *prof. Vardenis Pavardenis*

.....
(parašas)

.....
(data)

Vilnius, 2017

7.2. 2 PRIEDAS. Baigiamojo bakalauro darbo recenzento atsiliepimo forma

**VILNIAUS DAILĖS AKADEMIJOS
X FAKULTETO
X KATEDRA**

RECENZENTO (-ĖS) ATsiliepimas apie bakalauranto (-ĖS)

VARDENIO PAVARDENIO

BAIGIAMĄJĮ BAKALAURO DARBĄ

BAIGIAMOJO BAKALAURO DARBO PAVADINIMAS

Darbo privalumai:

.....
.....
.....
.....
.....

Darbo trūkumai:

.....
.....
.....
.....
.....

Kiti recenzento pastebėjimai ir klausimai:

.....
.....
.....

Galutinė išvada: darbas atitinka (neatitinka) baigiamiesiems bakalauro darbams taikomus vertinimo kriterijus, suformuluotus studijų programos dalyko baigiamojo darbo apraše, siūloma vertinti teigiamai (neigiamai).

7.3. 3 PRIEDAS. Baigiamojo bakalauro darbo vadovo atsiliepimo forma

VILNIAUS DAILĖS AKADEMIJOS
X KATEDRA

DARBO VADOVO (-ĖS) ATSILIEPIMAS APIE BAKALAURO (-ĖS)

VARDENIO PAVARDENIO

BAIGIAMĄJĮ BAKALAURO DARBĄ

BAIGIAMOJO BAKALAURO DARBO PAVADINIMAS

Vadovo (-ės) mokslinis laipsnis, pedagoginis vardas, vardas, pavardė ir parašas

7.4. 4 PRIEDAS. Baigiamojo kūrybinio bakalauro darbo etiketės pavyzdžiai

Nr. 1



Vardenis PAVARDENIS

„XXXXXXXXXXXXXXXXXX“

X katedra, baigiamasis kūrybinis bakalauro
darbas, 20XX

Vadovas prof. xxxxxxxxxxxx

Nr. 2



Vardenis PAVARDENIS

„XXXXXXXXXXXXXXXXXX“

X katedra, baigiamasis kūrybinis bakalauro
darbas, 20XX

Vadovas prof. xxxxxxxxxxxx

Nr. 3



Vardenis PAVARDENIS

„XXXXXXXXXXXXXXXXXX“

X katedra, baigiamasis kūrybinis bakalauro
darbas, 20XX

Vadovas prof. xxxxxxxxxxxx